

Pag-unawa sa mga Fair Pay Agreement

Isang mabilis na gabay para sa mga empleyado

Ano ang mga Fair Pay Agreement (Kasunduan ng Patas na Sahod)

Pinagsasama-sama ng mga Fair Pay Agreement (FPA) ang mga unyon at mga asosasyon ng tagapag-empleyo sa isang sektor upang makipagkasundo para sa pinakamababa (minimum) na mga takda sa pagtatrabaho para sa lahat ng nasasaklawang mga empleyado sa isang industriya o trabaho. Ibig sabihin, ang mga kinatawan ng empleyado at tagapag-empleyo ay magmimiting upang talakayin at pagkasunduan ang mga takda ng pagtatrabaho para sa gawaing isinasagawa.

Dapat isali sa Fair Pay Agreement kung sino ang nasasaklawan ng FPA; mga karaniwang oras; minimum na halaga ng sahod, kabilang ang overtime at mga penalty rate; pagsasanay at pag-unlad; gaano karaming leave (bakasyon) ang makukuha ng empleyado; at gaano katagal ilalapat ang FPA.

Ang proseso ng Fair Pay Agreement

Pagsisimula: Nagsisimula ang proseso ng FPA kapag nakatipon na ng kailangang ebidensya ang isang unyon at nagbigay ng impormasyong iyon sa isang aplikasyon sa Ministry of Business, Innovation & Employment (MBIE) (Ministri ng Negosyo, Inobasyon at Pagtatrabaho). Kapag naaprubahan, sisimulang bumuo ng mga panig na makikipagkasunduan.

Pakikipagkasunduan: Matatagalan bago magkasundo ang dalawang panig tungkol sa mga takda ng pagtatrabaho kung saan pareho silang masisiyahan.

Pagboto (tinatawag ding ratipikasyon): Kapag nagkasundo ang dalawang panig, ang mga marapat na empleyado at tagapag-empleyo ay makakaboto kung sang-ayon sila o hindi sa mga takda.

Tatapusin ang Fair Pay Agreement: Kung sang-ayon ang karamihan sa dalawang panig, tatapusin ang FPA at itatakda bilang batas.

Lahat ng mga empleyado, tagapag-empleyo at ang kanilang mga panig na nakikipagkasunduan ay may iba't ibang tungkulin at responsibilidad sa proseso.

Sino ang kumakatawan sa kanino sa panahon ng pakikipagkasunduan

- › Ang panig ng empleyado na nakikipagkasunduan: Ang marapat na (mga) unyon ang nakikipagkasunduan para sa lahat ng mga empleyado na saklaw ng panukalang FPA. Hindi mo kailangang maging miyembro ng isang unyon.
- › Ang panig ng tagapag-empleyo na nakikipagkasunduan: Ang mga asosasyon ng mga tagapag-empleyo, kabilang ang mga asosasyon ng industriya, ay maaaring makipagkasunduan sa panig ng tagapag-empleyo.
- › Dapat magsikap nang mabuti ang mga panig na nakikipagkasunduan upang kumatawan sa Māori sa proseso ng pakikipagkasunduan. Kabilang dito ang pagkuha at pagsasaalang-alang ng mga komento mula sa mga kinatawan ng mga empleyado/tagapag-empleyo na Māori at kung dapat isangkot sa pakikipagkasunduan ang mga kinatawan ng Māori.

Ang mga empleyadong saklaw ng panukalang Fair Pay Agreement ay may mga karapatan sa buong proseso ng FPA. Kabilang dito ang mabigyan ng update tungkol sa pakikipagkasunduan, pagbibigay ng iyong opinyon, o pagboto. May karapatan ka ring hindi makilahok sa proseso.

OO, GUSTO KONG MAKILAHOK:

Suporta para simulan ang isang FPA

- ✓ Nais ipakita ng isang unyon na 10% o 1,000 mga empleyado ay sumusuporta sa panukalang FPA kapag sila ay nag-aplay. Maaari ka nilang kontakin at hilingin ang impormasyon ng pagkontak sa iyo at mga detalye ng trabaho.

Naaprubahan ang aplikasyon para sa isang FPA

- ✓ Tatanggap ka ng impormasyon mula sa iyong tagapag-empleyo na may panukalang FPA na sumasaklaw sa iyong trabaho.
- ✓ Maliban kung ikaw ay mag-'opt out' (hindi makilahok), ibibigay sa unyon ng iyong tagapag-empleyo ang iyong mga detalye ng pagkontak sa trabaho upang mapanatili ka nilang up to date sa nangyayari.
- ✓ Hindi mo kailangang sumapi sa isang unyon.
- ✓ Ang iyong mga detalye ay gagamitin lamang para sa mga pag-update na ito.

Mga takda at kondisyon ng pakikipagkasunduan

- ✓ Tatanggap ka ng impormasyon sa panahon ng proseso, maaari kang dumalo nang may bayad sa 2 x 2 oras na mga miting, maaaring makipag-ugnay sa iyo ang isang miyembro ng unyon.

Bumoto kapag nagkasundo na ang mga panig na nakikipagkasunduan tungkol sa mga takda ng pagtatrabaho

- ✓ Boboto ang mga marapat na empleyado tungkol sa mga takda ng FPA. Gayundin ang mga marapat na tagapag-empleyo.
- ✓ Kung ikaw ay magpasyang hindi makilahok o hindi boboto sa yugtong ito, maaari mong punan ang 'opt out' form at ibigay ito sa iyong tagapag-empleyo. Hihilingin nila sa unyon na tanggalin ang iyong mga detalye ng pagkontak.

HINDI, HINDI KO GUSTONG MAKILAHOK:

Pagpasyang hindi makilahok sa proseso

- ✓ Hindi mo kailangang pahintulutan na ang iyong mga detalye ng pagkontak ay ibigay sa panig ng empleyado na nakikipagkasunduan.

Naaprubahan ang aplikasyon para sa isang FPA

- ✓ Kailangang ipaalam sa iyo ng iyong tagapag-empleyo na may panukalang FPA na sumasaklaw sa iyong trabaho. Tatanggap ka ng email.
- ✓ Bibigyan ka ng iyong tagapag-empleyo ng isang 'opt out' form. Kung hindi mo gustong maging bahagi ng proseso, maaari kang mag-'opt out' sa pagtanggap ng impormasyon o pagboto sa mga takda at kondisyon.
- ✓ Magpapanatili ang iyong tagapag-empleyo ng talaan ng mga 'opt out' form. Hindi ibabahagi ang iyong mga detalye.

Mga takda at kondisyon ng pakikipagkasunduan

- ✓ Kahit na hindi mo gustong makilahok, ikaw ay kakatawanin ng panig ng empleyado na nakikipagkasunduan na makikipagkasundo para sa lahat ng nasaklawang mga empleyado.

Bumoto kapag nagkasundo na ang mga panig na nakikipagkasunduan tungkol sa mga takda ng pagtatrabaho

- ✓ Maaaring bumoto ang lahat ng marapat na mga empleyado sa mga takda ng FPA kahit na hindi nakilahok sa naunang proseso ng FPA.

Kapag natapos na ang Fair Pay Agreement, ilalapat ang FPA sa lahat ng nasaklawang mga empleyado

Kahit na pinili mong hindi makilahok sa proseso, kung ang trabahong iyong ginagawa ay saklaw ng FPA at ito ay natapos na at nagawang batas, makukuha mo pa rin ang mga kondisyon na nakabalangkas sa FPA.

Dapat tiyakin ng lahat ng mga tagapag-empleyong saklaw ng FPA na ang mga kasunduan sa pagtatrabaho ng lahat ng kanilang mga empleyadong nasaklawan ay may mga kaparehong kondisyon o mas mabuti pa kaysa sa FPA.

Karagdagang impormasyon:

Para sa karagdagang impormasyon tungkol sa mga Fair Pay Agreements at iba pang impormasyong kaugnay sa pagtatrabaho, mangyaring bisitahin ang www.employment.govt.nz/fair-pay-agreements

Pagtatatwa: Ang impormasyong ito ay gabay lamang, ito ay hindi legal na maipapatupad at hindi dapat ihalili sa legal na payo o sa mga salitang ginamit sa Fair Pay Agreements Act 2022. Ang MBIE ay hindi tumatanggap ng anumang responsibilidad o pananagutan para sa maling pagkaunawa ng katotohanan, pagkukulang, interpretasyon o opinyon na maaaring naroon, o para sa mga kahihinatnan ng anumang mga desisyong ibinatay sa impormasyong ito.